SÜRDÜRÜLEBİLİR GELECEK: İKLİM, SU, TARIM

Tahıl Piyasalarının Dünü, Bugünü ve Yarını

TÜRİB | TÜRKİYE ÜRÜN İHTİSAS BORSASI

Ali KIRALİ, Genel Müdür

14 Şubat 2025

Türkiye Ürün İhtisas Borsası

- **Kuruluş**
  - 2017/9986 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden 8 Haziran 2018 tarihinde kurulmuştur.
- **Faaliyete Geçişi**
  - Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) Piyasası ile 26 Temmuz 2019 tarihinde faaliyete geçmiştir.
- **Amacı ve Faaliyet Konusu**
  - ELÜS ile ELÜS'e dayalı vadeli işlem sözleşmelerinin ticaretinin yürütülmesini sağlamak üzere borsacılık faaliyetinde bulunmaktır.

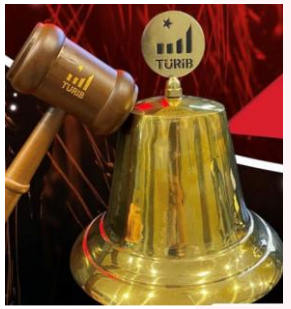

Sermayesi ve Ortaklık Yapısı

TÜRİB A.Ş. Ortaklık Yapısı			
Ortak Ticaret Unvanı	**Pay Oranı (%)**	**Pay Tutarı (TL)**	**Pay Grubu**
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği	15.00	7,500,000	A
Ticaret Borsaları (53 adet)	36.00	18,000,000	B
Toprak Mahsulleri Ofisi	15.00	7,500,000	C
Borsa İstanbul A.Ş.	15.00	7,500,000	D
Merkezi kayıt Kuruluşu A.Ş.	5.00	2,500,000	D
İstanbul Takas Ve Saklama Bankası A.Ş.	5.00	2,500,000	D
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	3.00	1,500,000	D
Türkiye Vakiflar Bankası A.O.	3.00	1,500,000	D
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	3.00	1,500,000	D
Toplam	**100.00**	**50,000,000**	

ELÜS nedir?

- Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) lisanslı depolarda bulunan ürünleri temsilen çıkarılan elektronik belgedir.

- ELÜS, Lisanslı Depo İşletmesince, Elektronik Kayıt Kurallarına uygun olarak Elektronik Kayıt Kuruluşu tarafından kurulan ve işletilen veri tabanı ve/veya platform üzerinde oluşturulan elektronik kaydı ifade eder.

Tarladan TÜRİB'e Ürünün Yolculuğu

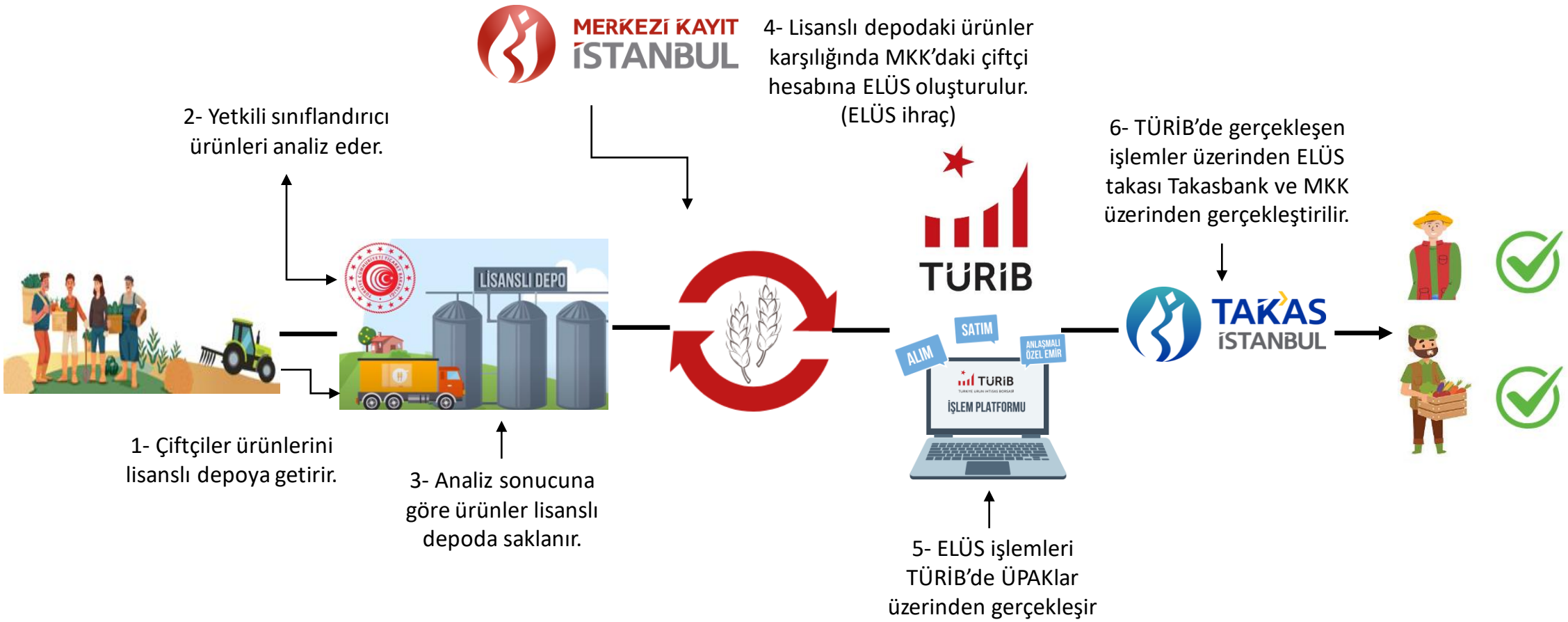

ELÜS'e Konu Olabilecek Ürünler

Ürün	Türü
Antep Fıstığı	**Antep Fıstığı**
Fındık	**Fındık**
Hububat, Baklagil ve Yağlı Tohumlar	**Arpa, Ayçiçeği, Buğday,** *Bakla**, **Çavdar, Çeltik, Fasulye,** *Keten Tohumu**, **Kolza, Mercimek, Mısır, Nohut, Tritikale,** *Pirinç**, **Soya Fasulyesi, Yulaf**
Kuru Kayısı	**Kuru Kayısı**
Kuru Üzüm	*Kuru Üzüm**
Süt Ürünleri	*Süt Tozu*, Peynir Altı Suyu Tozu*, Tereyağı ve Çedar Peyniri**, **Beyaz Peynir, Tulum Peyniri , İzmir Tulum Peyniri , Urfa Peyniri**
Pamuk	**Pamuk**
Zeytin	**Siyah,** *Rengi Dönük*, Yeşil Zeytin**
Zeytinyağı	*Zeytinyağı**

(*) Lisanslı depoculuk saklama kriterleri belirlenmemiş ürünler

TÜRİB

Lisanslı Depolar: Buzdağının Su Altındaki Kısmı

- 225 Lisanslı depo
- 308 Şube (lokasyon)
- Türkiye'nin yıllık hububat rekoltesinin yaklaşık %27'si lisanslı depolarda saklanabilir.
- Lisanslı Depo Saklama Kapasitesi (000 ton):

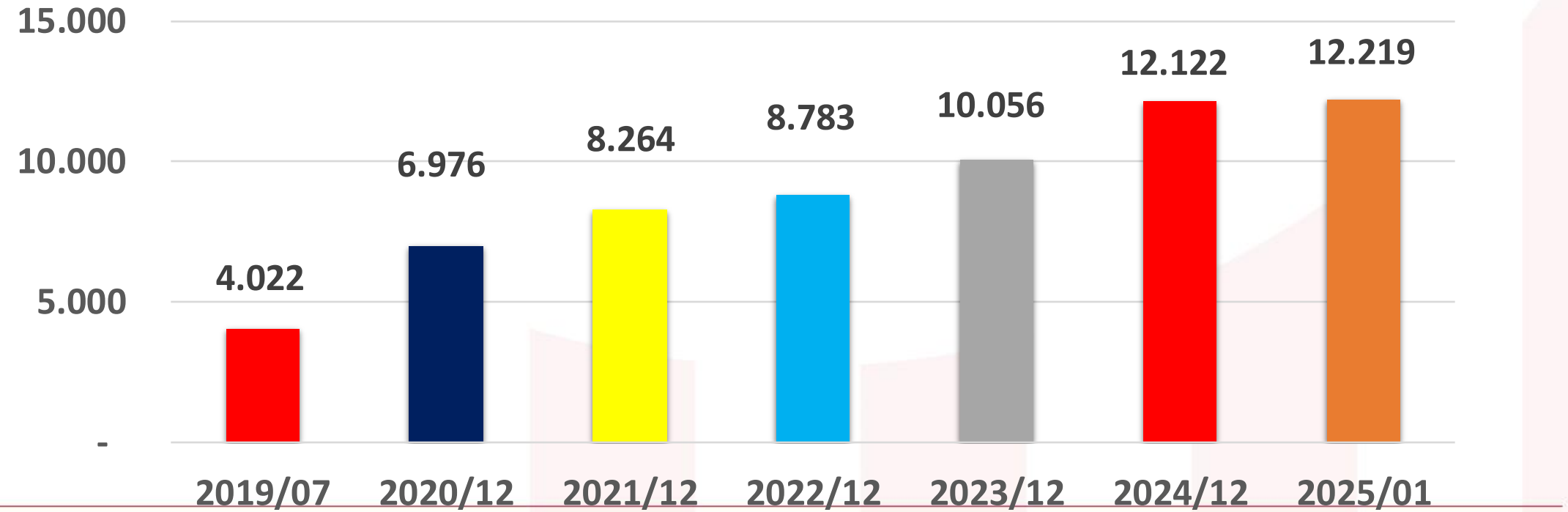

TÜRİB

LİDAŞ Kapasite (Ton)

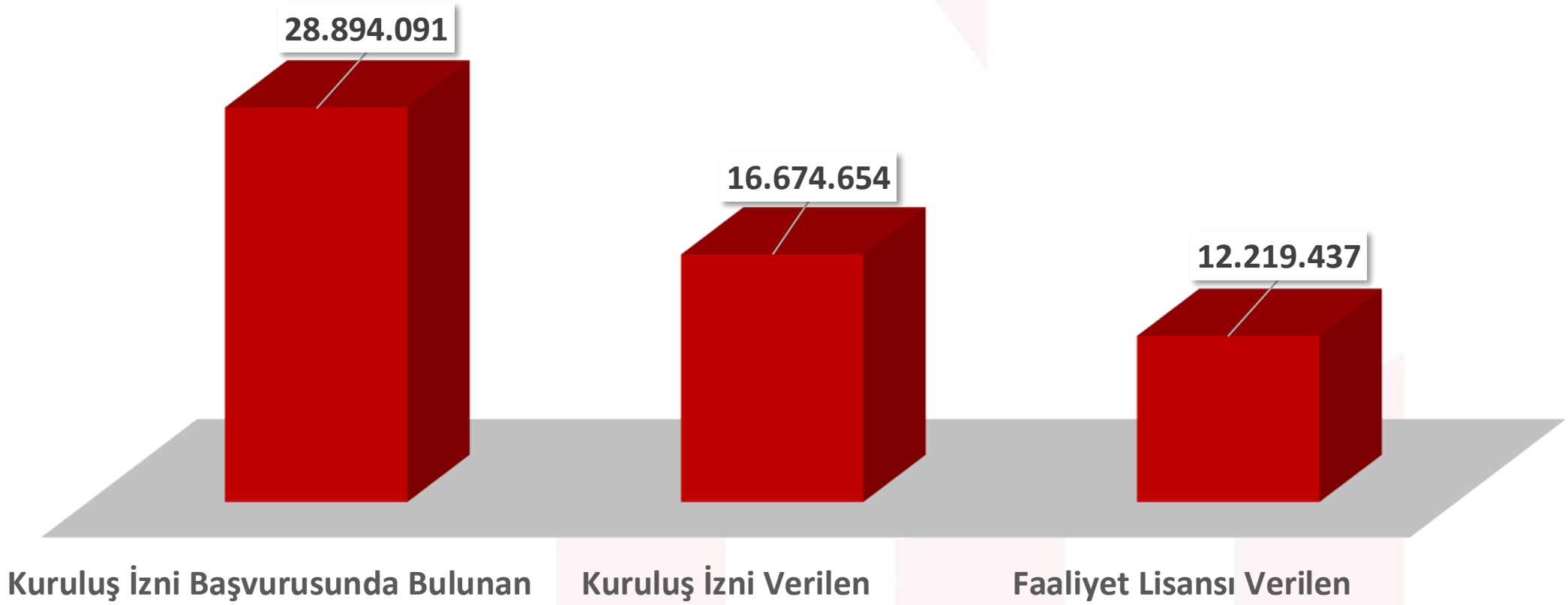

TÜRİB ve ELÜS Ekosistemi- Şubat 2025

225 Lisanslı depo işletmesi hizmet vermektedir.

7 Ürün Piyasası Aracı Kurumları (ÜPAK) aracılık faaliyetinde bulunmaktadır.

8 Takas merkezi üyeleri takas ve saklama hizmeti vermektedir.

114 Ticaret Borsaları ÜPAKlara acentelik hizmeti vermektedir.

Faaliyete Geçişten İtibaren TÜRİB'de Gerçekleşen İşlemler*

- **Ürün bazında işlem hacmi**

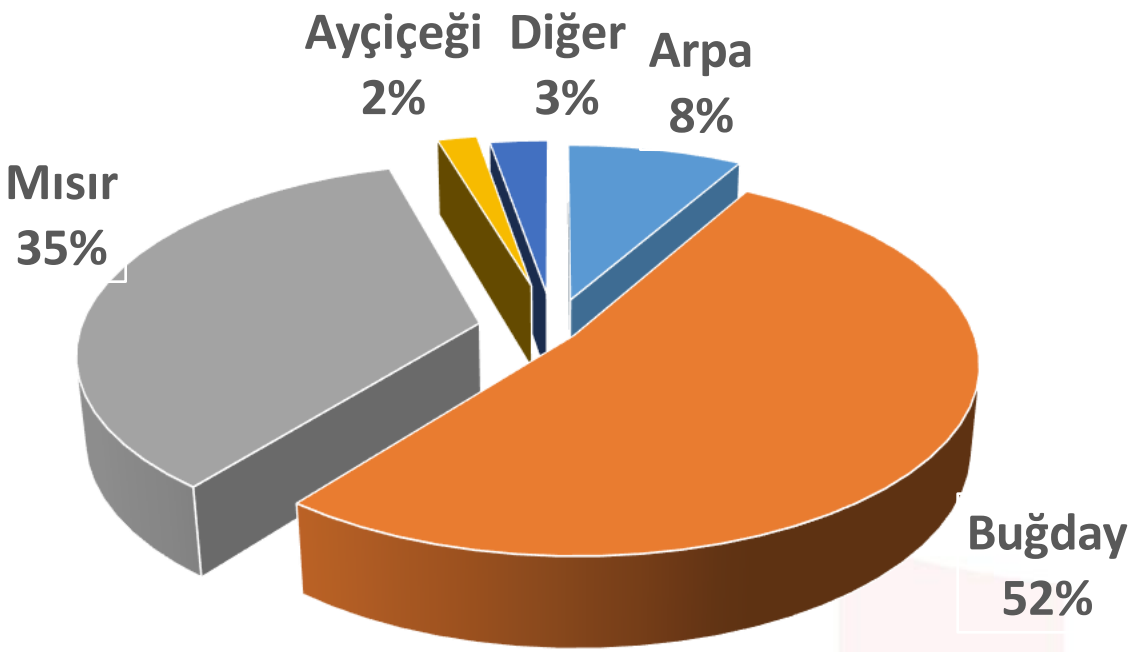

- **255 milyar TL** işlem hacmi
- **48 milyon ton** işlem miktarı
- **1.266.697** ELÜS alım-satım işlemi

(*) 26.07.2019 – 03.02.2025 Dönemi İşlem Hacmi

TÜRİB

Özel Sektörün Toplam İşlem Hacmindeki Artışı- %

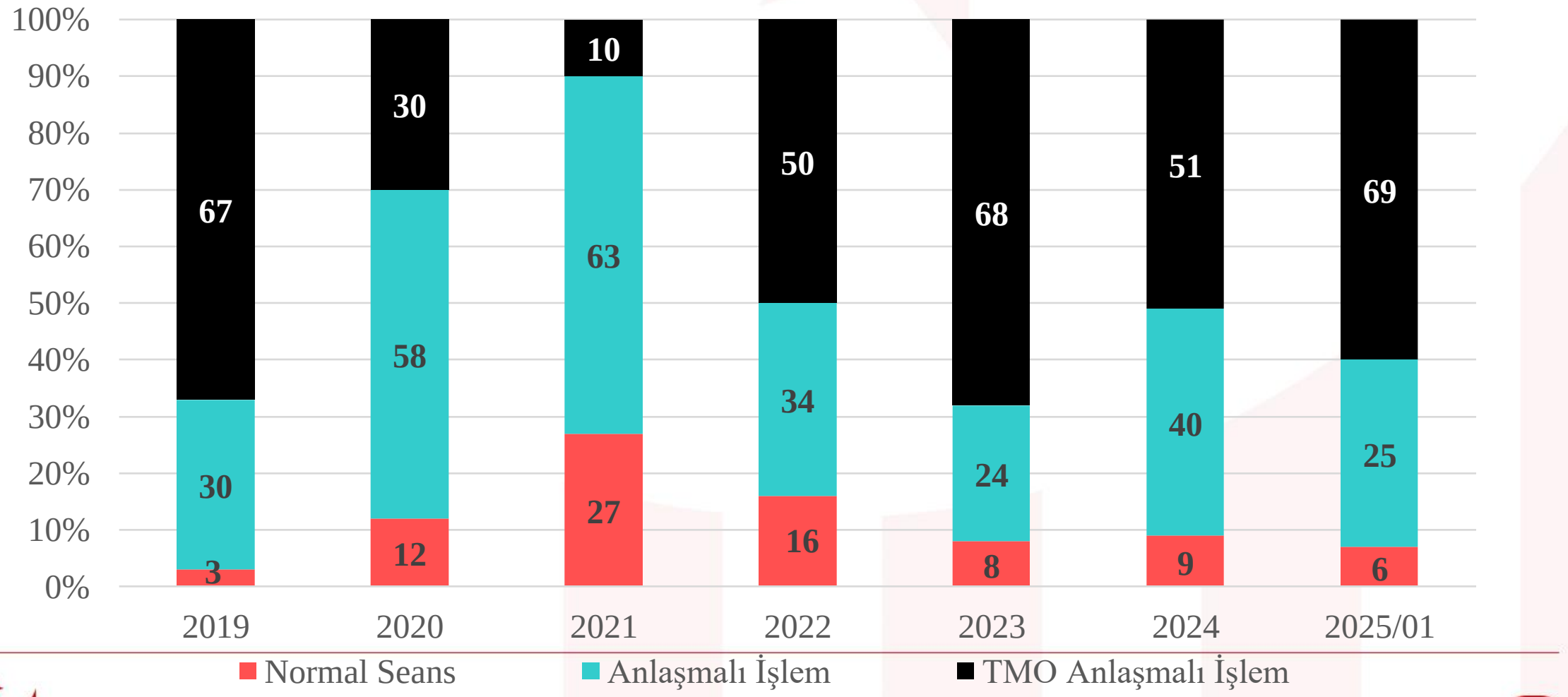

TÜRİB

2024-2025 TÜRİB Ar-Ge Merkezi Projeleri

- **TÜRİB Teknolojik Dönüşüm Projesi: TÜRİS**

  → **TÜRİB ELÜS Piyasasında Aracılı Sisteme Geçiş - 13 Ocak 2025 √**
  - Ürün piyasası aracı kurumlarının (**ÜPAK**) entagrasyonu

  → **TÜRİB Vadeli İşlem Piyasası -** Kasım 2025
  - ELÜS ve TÜRİB Fiyat Endeksleri üzerine türev sözleşmelerinin işleme açılması

  → **TÜRİB Teverruk Piyasası –** GİB ve KGK ile görüşmeler devam ediyor
  - Katılım finansına uygun kısa vadeli fon teminine yönelik ELÜS üzerine emtia ticareti

- **TÜRİB Yapay Zeka Destekli Piyasa Gözetimi**

  → Aracılı yapıda ELÜS Piyasasına entegre oldu - **13 Ocak 2025 √**

  → Vadeli İşlem Piyasasına entegre edilecek - Kasım 2025

Ürün İhtisas Borsacılığında Yeni Dönem:

TÜRİS ve Aracılı Yapı

- TÜRİB İşlem Sistemi (TÜRİS)
  - Borsa iç kaynakları ile yerli ve milli borsacılık çözümü ülkemize kazandırılmıştır.
- TÜRİB Ar-Ge Merkezi tarafından geliştirilen TÜRİS:
  - Yüksek performanslı dinamik, uyarlanabilir ve sürdürülebilir ticari bir ürün
  - Sahada müşteriye daha yakın olacak aracı kurumlara imkan verdi
  - Risk, teminat ve temerrüt yönetimine entegre
  - Piyasa gözetim platform ATİP (Algoritmik Takip ve İzleme Platformu) ile entegre
- Ulusal platformlar üzerinden piyasa veri yayımı:
  - Matriks, Forinvest, IdealData

TÜRİB'de Yeni Dönem: Ürün Piyasası Aracı Kurumları

- **Yatırımcı Tabanını Genişletme**
  - Çok sayıda tarım paydaşının etkin piyasa oluşumu kapsamında bir araya gelmesi sağlar, ELÜS'ün kullanımını yaygınlaştırır.
  - ELÜS Piyasasının daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlar ve daha fazla katılımcı ile etkinliğini ve güvenilirliğini artırır.
- **Piyasanın Tanıtımı**
  - ÜPAKlar, ülke genelinde yaygın ağları ile piyasanın tanıtımını sağlar.
- **Müşteri Emirlerini Gerçekleştirme**
  - Müşteri emirlerini web şube, mobil uygulamalar kanalıyla, kullanıcı dostu arayüzler üzeriden toplayarak Borsaya iletirler.

Aracılı Yapıda Performanslı ELÜS Piyasası

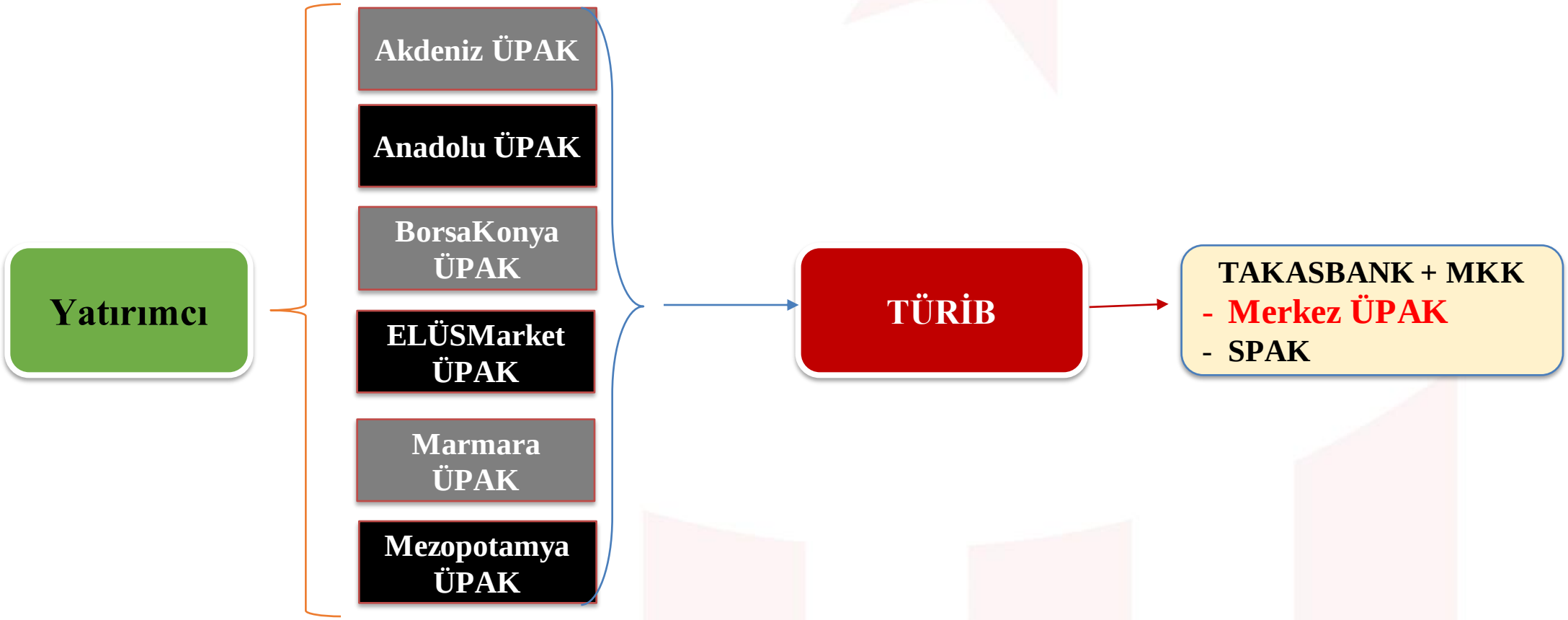

Ürün İhtisas Borsacılığının Geleceği: Vadeli İşlem Piyasası

- **Üye**
  - Ürün piyasası aracı kurumları
  - Sermaye piyasası aracı kurumları ve bankalar
- **Dayanak varlık**
  - ELÜS
  - TÜRİB Fiyat Endeksleri
- **Uzlaşma (mutabakat) şekli**
  - ELÜS – nakdi
  - ELÜS – fiziki teslimat
  - Endeks – nakdi
- **Yatırımcı**
  - Tüm gerçek ve tüzel kişiler: çiftçi, sanayici, finasal yatırımcılar vd.

Uluslararası İş Birlikleri

- Moğolistan Ürün İhtisas Borsası (MCE)
  - MoU imza: 21.11.2022

- Çek Cumhuriyeti Çek-Moravya Emtia Borsası (CMKB)
  - MoC imza: 21.05.2024

- Pakistan Ürün İhtisas Borsası (PMEX)
  - MoU imza: 23.09.2024

TÜRİB ve Lisanslı Depoculuğun Gıda Güvenliğine Katkısı

- Ürünlerimizi nerede saklamak istiyoruz?
- Ürünlerimizin nasıl bir piyasada fiyatının belirlenmesini istiyoruz?
- Çiftçinin finansal sürdürülebilirliğini, finansmana erişimini nasıl sağlayacağız?

TÜRİB

TÜRKİYE ÜRÜN İHTİSAS BORSASI

www.turib.com.tr

turib_iletisim turib_iletisim turibiletisim turkiyeurunihtisasborsasi